

Kampen om psykologiutdanningen

På 1990-tallet gikk en driftig undervisningsminister inn for å kutte ned på profesjonsstudiet. Kampen mot forslaget ble en prøvestein på Psykologforeningens politiske gjennomslagskraft.

PUBLISERT 5. november 2009

BØYDE AV: Utdanningsminister Gudmund Hernes lot seg overbevise om at en nedskjæring av psykologiutdanningen ville senke kvaliteten på psykologenes arbeid. Her sammen med Lucy Smith, daværende rektor ved Universitetet i Oslo. Foto: Scanpix.

Da Gro Harlem Brundtland i 1990 utnevnte Gudmund Hernes til kirke-, utdannings- og forskningsminister, fikk Norge en kraftfull og ambisiøs statsråd som tok initiativet til omfattende reformer i utdanningen, både i videregående skole og ved universitetene. 1994 var året da Psykologforeningen rykket ut for å hindre Hernes i å gjennomføre planen om å skjære ned på profesjonsutdanningen.

Foreslo nedskjæring

Sverre L. Nielsen var leder i Psykologforeningen da Hernes foreslo å kutte profesjonsutdanningen ned til totalt fem år. Bakgrunnen for forslaget var opprettelsen av psykologiutdanningen i Trondheim. Hernes så dette som en anledning til å se på profesjonsstudiet med nye øyne, og så bruke dette som brekkstang til nedskjæring ved de tre andre lærestedene. Dette var innledningen til en intens tautrekking mellom departement og fagmiljø.

Den tidligere lederen husker godt møtet han og Rune Frøyland hadde med Gudmund Hernes. Statsråden sto hardt på at det måtte gå an å redusere utdanningslengden uten å senke kvaliteten.

– Vet du at det er mulig? spurte jeg.– Hernes måtte innrømme at han ikke hadde grunnlag for å vite noe sikkert om det.

Undervisningsministeren gikk derfor med på at det trengtes en utredning, både av behovet for å endre lengden på profesjonsstudiet og behovet for studieplasser. I utredningsutvalget satt representanter for NTNU, Universitetet i Oslo for HelseDirektoratet og departementet satt der, og Sverre L. Nielsen fra Psykologforeningen.

Vant fram

I tillegg til møtene med ministeren drev foreningen påvirkningsarbeid overfor utdanningskomiteen i Stortinget.

– Vi måtte forklare politikerne hva psykologene driver med, og hvilke krav utdanningen måtte fylle, forteller Nielsen.

I motsetning til lektorene som førte samme kamp om å beholde lengden på sin utdanning, vant psykologene frem. En grunn til det var at debatten og striden bevisst ble holdt utenfor mediene, mener Sverre L. Nielsen.

– Hadde vi gått til mediene, ville det lett gått prestisje i saken, sier han, åpenbart stolt over foreningens vellykkede strategi, som la vekt på god kommunikasjon og faglig grundig argumentasjon.

Enden på det hele ble at profesjonsstudiet skulle være på fem år, med et forstudium på et år, altså totalt seks år. En viktig grunn til seieren var nok at profesjonen sto samlet. Profesjonsforeningen og universitetsmiljøene gikk hånd i hånd i motstanden mot undervisningsministerens forslag, og Nielsen opplevde at Hernes lyttet til argumentene:

– Han var til stede på et møte i Psykologforeningens lokaler der vi hadde samlet representanter fra ulike psykologiske fagmiljøer. I tre timer var han til stede og *lyttet*. Vi hadde god kommunikasjon, og jeg opplevde at ministeren hadde respekt for psykologprofesjonen.

nina.strand@psykologforeningen.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 46, nummer 11, 2009, side 1068-1069